

Birim Değerlendirme Raporu

**AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

Kasım 2024

Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı Doktora Programı Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler¹

Programın özdeğerlendirme ve akran değerlendirme raporları genel olarak değerlendirildiğinde elde edilen sonuçlar aşağıda maddeler halinde verilmiştir. Bu bağlamda Moleküler Biyoloji ve Genetik Doktora Programının güçlü yönleri aşağıda sıralanmıştır:

Bölümün alanında nitelikli ve tecrübeli, gelişime açık ve dinamik bir kadroya sahip olması, Bu kadronun öğrencilerle sürekli iletişimde kalarak onların her türlü sorun ve taleplerine destek olması,

Programın teknolojik alt yapı ve yeterli sayıda laboratuvara sahip olması, aktif ve uygulamalı eğitime olanak sağlanması ve bu eğitimi destekleyecek şekilde yenilikçi ve erişilebilir bir yönetim anlayışının olması,

Aynı zamanda uygulamalı dersler için yeterli miktarda teknik cihaz ve sarf malzemeye sahip olması,

Multidisipliner anabilim dallarının geniş çalışma yelpazesinin bulunması ve zengin eğitim-öğretim ve araştırma ortamının bulunması, eğitim kadrosunun kendini sürekli olarak gelişime açık hale getirmesi,

Zorunlu ve seçmeli olarak geniş bir ders havuzunun bulunması,

Programa ait mezun bilgi sisteminin bulunması,

Tez konularının alana özgü ve güncel olması ve aynı zamanda öğrenciyi eğitim açısından destekleyecek alt yapıda olması,

Müfredatta çeşitlilik, güncellik ve uygulamalı eğitime önem veriliyor olması ve çalışanların kendilerini geliştirmeye açık ve özverili yapıda olması,

Öğretim üyelerinin etkili öğrenci danışmanlığı ile sektör deneyiminden yararlanma fırsatı oluşturulması, öğrencilere kariyerleri konusunda planlamalar için destek sağlanması,

Araştırma Üniversitesine dönüşüm için güçlü bir alt yapı ve disiplinlerarası dinamik, deneyimli ve nitelikli akademik kadrosunun bulunması,

Akademik ve idari personel arasında iletişim kolaylığının bulunması güçlü yönler olarak belirlenmiştir.

¹ Biriminizde öz ve akran değerlendirme süreçleri tamamlanan **her bir önlisans/lisansüstü programı için çoğaltınız**. Bu bölümü oluştururken biriminizde hazırlanan program öz değerlendirme ve akran değerlendirme raporlarının sonuç bölümünden yararlanınız.

Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı Doktora Programı Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler²

Geliştirilmeye Açık Yönler:

Öğretim Üyesi ve öğretim elemanı sayısının artırılması ve programa araştırma görevlilerinin kazandırılması,

Öğrencilerin gelişimine mesleki ve akademik katkı sağlayabilecek sosyal etkinliklerin sayısının artırılması,

Dış paydaşlar ile ilişkilerin güçlendirilmesi,

Programda mevcut öğretim gören öğrencilerle, programdan mezun olan öğrencilerin etkileşimlerinin sağlanması,

Uluslararası kurumlar ile yeterli iş birliği sağlanması,

Uluslararası öğrenci alımının yeterli olmaması,

Proje kaynaklarının kısıtlı olması sayılabilir.

Tehditler:

Akademik gelişmelere paralel olarak meydana gelebilecek olan cihaz, yazılım ve donanım eksikliklerinin olması,

Doktora öğrencilerinin akademik gelişimlerini destekleyecek ve kapsamlı tez çalışmalarını gerçekleştirecek nitelikte projelerin yapılmaması,

Tez çalışmalarında kullanılan kimyasal maddelerin pahalı olması ve birçok ürünün ithal menşeli olması,

Araştırma görevlisi kadrolarının yetersizliği sebebiyle genç araştırmacılarda meydana gelebilecek motivasyon düşüklüğünün olması,

Yıllar içerisinde doktora programına başvuran ve mezun olan öğrenci sayısının giderek azalması,

Doktorasını bitiren Araştırma Görevlilerinin büyük çoğunluğunun bölümle ilişkisinin kesiliyor olması program tehditleri olarak sayılabilir.

Fırsatlar:

Bölüm, fakülte ve üniversite düzeyinde disiplinler arası çalışma imkânlarının olması,

Moleküler Biyoloji ve Genetik biliminin dünyada ve ülkemizde etkinliğinin artarak devam ediyor olması,

Yeni ve yenilikçi ürünlere ihtiyaçtan dolayı AR-GE çalışmalarına katkı sağlayan bir bölüm olması,

ERASMUS, FARABI ve MEVLANA gibi programlar ile öğrenci ve öğretim elemanı hareketliliğinin olması sayılabilir.

² Biriminizde öz ve akran değerlendirme süreçleri tamamlanan **her bir önlisans/lisansüstü programı için çoğaltınız**. Bu bölümü oluştururken biriminizde hazırlanan program öz değerlendirme ve akran değerlendirme raporlarının sonuç bölümünden yararlanınız.

Sonuç ve Değerlendirme³

Moleküler Biyoloji ve Genetik lisansüstü programı bilimsel ve toplumsal değerleri benimsemiş, ulusal ve uluslararası ölçekte araştırmalar yaparak bilimin yayılmasını hedefleyen, üniversitemizin gelişimine katkı sağlayan bir birimdir. Eğitimleri süresince öğrencilerin, teorik ve laboratuvar derslerine katılımlarının yanı sıra bölüm öğretim üyelerince yürütülmekte olan araştırma projelerine katılımları da sağlanmaktadır. Bu sayede moleküler biyoloji ve genetik alanında gerek dünyada gerekse ülkemizde yaşanan gelişmeler ile bu alanda gelecekte ihtiyaç duyulacak, bu bilimlerin çeşitli alt dallarında teorik ve uygulamalı bilgilerle donatılmış nitelikli bireylerin yetiştirilmesine katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda, Moleküler Biyoloji ve Genetik anabilim dalı olarak, bu alanda araştırmaya ihtiyaç duyulan farklı bilim dallarıyla multidisipliner araştırmalara olanak sağlayacak ortak proje imkânı oluşturmak, Genetik hastalıkların tanı ve teşhisinde moleküler yaklaşımlar ile bilimsel araştırmalara katkıda bulunmak başlıca hedefler arasındadır.

Programın güçlü yönlerinin sürdürülebilmesi için, Moleküler Biyoloji ve Genetik alanında araştırmaya ihtiyaç duyulan değişik fakültelerdeki (Tıp, Fen-Edebiyat, Ziraat, Mühendislik vb.) ilgili elemanlarla ortak proje imkânının oluşturulması, alanı ile ilgili seminer, konferans, açık oturum, sempozyum ve kurslar düzenlenmesi, yurt içi ve yurt dışında bu konu ile ilgili yapılan bilimsel faaliyetlere imkân ölçüsünde elemanlar göndererek bilgi ve teknoloji transferi sağlanması, eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdürme noktasında öğrencilerle etkin iletişim ağını sürdürülmesi, nitelikli mezunların verilmesi, kalite ve akreditasyon kavramlarına bölüm bünyesinde gerçekleştirilecek tüm faaliyetlerde yer verilerek sürdürülmesi, araştırma olanaklarının çağın gerekliliklerine göre geliştirilerek sürdürülmesi, iç ve dış paydaşlar ile birlikte bölüm kalitesini artırılması, sanayi-ikili işbirlikleri ile araştırma faaliyetlerini güçlendirilmesi, ulusal ve uluslararası projelerle ikili işbirliklerini teşvik edilerek daha kapsamlı çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Moleküler Biyoloji ve Genetik Doktora programının geliştirilmeye açık yönlerinin güçlü yönlere dönüştürülebilmesi için; öğrencilerle eğitim süresince bilgilendirme toplantıları, anket çalışmaları yaparak etkin iletişimlerin sağlanması, öğrenci merkezli bir bölüm olunması, engelli öğrencilerin fiziksel, eğitimsel ve sosyal alanlardaki erişilebilirliği artırılması, uluslararası değişim programlarını etkin kullanmak amacıyla bilgilendirme toplantılarının yapılması ve yararlanan öğrenci sayısını artırılması, program mezunlarıyla etkili iletişim kurarak aidiyet duygusunu yaşatılması, araştırma laboratuvarlarının ihtiyaçlarının saptanması, geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, ihtiyaç duyulan araştırma laboratuvarlarının altyapılarının zenginleştirilmesi, programın ulusal ve uluslararası düzeyde tanınırlığı artırılması, ulusal ve uluslararası ikili iş birliği proje sayılarını artırılması, öğretim üyesi başına düşen uluslararası yayın sayısının artırılması, lisansüstü öğrencilerin TÜBİTAK gibi kurumların projeleri hakkında bilgilendirilmesi ve yararlanmaları açısından yönlendirilmesi, kurum içinde kalite ve akreditasyon kavramlarının yaygınlaştırılması, program bünyesindeki faaliyetlerin kalite ve akreditasyon gereklilikleri ile sürdürülebilir kılınması, derslik, laboratuvar ve ortak kullanım alanlarının gereken standartlarda devamlılığının sağlanması ve geliştirilmesi gerekmektedir.

³ Bu kısım, Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönergesinin ilgili maddeleri gereği Bölüm, Anabilim/Anasanat Dalı, Program Açma, Dönüştürme, Ad Değiştirme ve Kapatma; Programların İzlenmesi, Güncellenmesi ve Akreditasyonu gibi kararları içermelidir. Ayrıca, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında programların güçlü yönlerinin sürdürülebilirliğinin nasıl sağlanacağına ve geliştirmeye açık yönlerinin iyileştirilmesine yönelik hangi önlemlerin alınacağına değininiz. 2024 ve 2025 yılında biriminizdeki eğitim-öğretim faaliyetlerindeki değişikliklerde bu raporun yol gösterici olacağını unutmayınız.